EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.10.2010
KOM(2010) 588 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

OM UDVIKLINGEN AF VISUMINFORMATIONSSYSTEMET (VIS) I 2009
(forelagt i henhold til artikel 6 i Rådets beslutning 2004/512/EF)

Rapport fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om udviklingen af visuminformationssystemet (VIS)

Statusrapport januar-december 2009
(KOM(2010) 588 endelig)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning 3

2. Fremskridt i rapporteringsperioden 3

2.1. Udvikling af det centrale system – tekniske resultater 3

2.2. Udvikling af det biometriske matchsystem (BMS) 4

2.3. Forberedelser i marken og nettet 4

2.4. Medlemsstaternes nationale planlægning 4

2.5. Ændring af tidsplanen for VIS 5

2.6. Indførelse af VIS på konsulære repræsentationer og ved overgangsstederne ved de ydre grænser 6

3. Projektforvaltning 7

3.1. Retlig ramme for VIS 7

3.2. Kommissionens forvaltning af projektet 8

3.2.1. Planlægning og budget 8

3.2.2. Risikoforvaltning 9

3.2.3. Projektstyringsgruppen (PMB) 10

3.3. Venner af VIS 10

4. Konklusion 11

5. Bilag: VIS-arbejdsgrupper 11

5.1. SISVIS-udvalget 11

5.2. Møder for de nationale VIS-projektledere 12

5.3. Gruppen for forvaltning af ændringer 12

5.4. Den rådgivende testgruppe 12

5.5. VIS Mail-ekspertgruppen 12

1. INDLEDNING

Kommissionen forelægger i overensstemmelse med artikel 6 i Rådets beslutning 2004/512/EF af 8. juni 2004 om indførelse af visuminformationssystemet (VIS)[1] Rådet og Europa-Parlamentet den sjette statusrapport om udviklingen af visuminformationssystemet (VIS)[2]. I rapporten beskrives det arbejde, Kommissionen har gennemført i tidsrummet januar-december 2009.

Hvad angår overensstemmelsestestningen med medlemsstaterne og udviklingen af de fleste af de nationale systemer, skrider VIS-projektet fremad uden problemer. Ved udgangen af 2009 var der blevet foretaget overensstemmelsestestning i 22 ud af de nuværende 25 stater, der er med i Schengensamarbejdet, og testningen havde været helt vellykket. Der er kun nogle få medlemsstater, der mangler at gennemføre gennemførelsestestningen inden den endelige testfase i 2010.

Testene vedrørende VIS på centralt plan i 2009 viste sig imidlertid at være problematiske. Den tekniske udvikling af VIS og det biometriske matchsystem (BMS) gik ind i den anden af fire testfaser i april 2009 - systemløsningstesten. Hovedkontrahenten for udvikling af systemet opfyldte ikke afslutningskriterierne i første forsøg med at gennemføre testen, hvilket førte til anden og tredje testkampagne i rapporteringsperioden. Forsinkelserne med systemløsnings-testen påvirkede påbegyndelsen af de efterfølgende testfaser, der involverede medlemsstaterne.

Parallelt hermed påvirkede andre faktorer også ændringen af tidsplanen for projektet, herunder en betydelig forsinkelse på nationalt plan i mindst én medlemsstat. Måldatoen for påbegyndelsen af driften af VIS (december 2009) kunne derfor ikke længere holdes.

Efter en præsentation af situationen for "Venner af VIS" og Det Strategiske Udvalg for Indvandring, Grænser og Asyl (SCIFA) i november 2009 blev følgende nye overordnede tidsplan forelagt Rådet (retlige og indre anliggender) den 30. november 2009:

- påbegyndelse af driftstesten (Operational Systems Test, OST) – februar 2010
- foreløbig systemafleveringstest (Provisional System Acceptance Test, PSAT) – september 2010
- testning af, om det centrale system er parat - oktober 2010
- påbegyndelse af driften af VIS - december 2010.

2. FREMSKRIDT I RAPPORTERINGSPERIODEN

2.1. Udvikling af det centrale system – tekniske resultater

På grundlag af aftalen fra december 2008 om at gennemføre fire funktionelle ændringer, således som medlemsstaterne havde anmodet om, var der behov for at ajourføre både dokumentet om grænsefladekontrol (ICD) og de detaljerede tekniske specifikationer (DTS).

---

1 EUT L 213 af 15.6.2004, s. 5.

2 Femte rapport, se Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om udviklingen af visuminformationssystemet (VIS) i 2008, KOM(2009) 473 endelig af 15.9.2009.

Den endelige version af ICD 1.82 blev godkendt i marts 2009. Det er de tekniske specifikationer, som medlemsstaterne anvender til at udvikle deres egne nationale systemer, således at de kan koble sig til VIS. DTS er færdigudarbejdet, men kan først formelt godkendes, når de uafklarede problemer med sikkerhedsforanstaltninger er løst, hvilket er planlagt til midten af 2010. Cd-simulatoren blev ajourført adskillige gange, senest i september.

2.2. Udvikling af det biometriske matchsystem (BMS)

BMS, der skal sikre genkendelsen af fingeraftryk i VIS, blev i rapporteringsperioden i det store og hele gennemført i henhold til projektplanen, og systemløsningstesten (SST) for BMS blev gennemført med succes i marts 2009. Fra da af understøttede systemet VIS SST, samtidig med at dets egen driftstest blev gennemført, uden problemer indtil november, hvor der opstod visse driftsproblemer. Disse medførte en forsinkelse i BMS-switchover-proceduren under VIS-failover-testene, problemer med Oracle-databasen og transaktionsresultatet for BMS. Hovedårsagerne til hvert af disse problemer blev fundet og præsenteret for medlemsstaterne sammen med de løsninger på problemerne, der var blevet gennemført. Medlemsstaterne fortsatte desuden med at anvende de softwarekits, som BMS-kontrahenten havde leveret til optagelse af fingeraftryk, og BMS-webportalen til gennemførelse af deres nationale systemer for biometrisk matchning.

Efter drøftelser på SISVIS-udvalgets møde (VIS-sammensætningen) vedtog Kommissionen i oktober 2009 en beslutning[3] om specifikationer for opløsningen for og brugen af fingeraftryk til biometrisk identifikation og verifikation i visuminformationssystemet.

2.3. Forberedelser i marken og nettet

I løbet af 2009 blev medlemmerne af personalet i den centrale enhed og backuppen af den centrale enhed i henholdsvis Strasbourg og Salzburg uddannet i anvendelsen og vedligeholdelsen af VIS-udstyr.

Kun to medlemsstater manglede i 2009 at få installeret netværket. Hovedprojekterne i 2009 vedrørende netværket var at sikre driften af "failover-mekanismen" fra den primære lokalitet til backup-lokaliteten og opsætningen af VIS Mail Relay-serveren. Denne mekanisme er nødvendig i tilfælde af, at det nationale system ikke fungerer, og backupsystemet midlertidigt overtager driften. Etableringen af netværket til én hovedlokalitet og tre backup-lokaliteter i medlemsstaterne blev færdiggjort mellem marts og juli. "Failover-testningen" blev gennemført med held i fem medlemsstater i oktober. I ni andre medlemsstater manglede man endnu at få afgjort, hvilken teknisk løsning der ville være hensigtsmæssig. Testningen vil fortsætte i de medlemsstater, der er interesseret i at gennemføre denne løsning.

2.4. Medlemsstaternes nationale planlægning

Hvorvidt systemet bliver driftsklart, afhænger, ud over om det centrale VIS fungerer, hovedsageligt af de fremskridt, der gøres med de nationale projekter. På grund af forskellige omstændigheder på nationalt plan er der forskel på, hvor langt de enkelte medlemsstater er nået.

---

[3] Kommissionens beslutning af 9. oktober 2009 om specifikationer for opløsningen for og brugen af fingeraftryk til biometrisk identifikation og verifikation i visuminformationssystemet (EUT L 270 af 15.10.2009).

Ved hjælp af den månedlige rapporteringsmekanisme, der blev udviklet inden for rammerne af "Venner af VIS" (se afsnit 3.2.4), rapporterede de fleste medlemsstater vedvarende, at de gjorde store nok fremskridt til at nå de fastsatte etapemål. På grundlag af rapporterne blev det også klart, at en række medlemsstater var stødt på problemer med udviklingen af deres nationale systemer. Til trods herfor havde langt de fleste medlemsstater med held gennemført deres overensstemmelsestest og var forberedt på påbegyndelsen af OST og PSAT. Ved udgangen af rapporteringsperioden havde 22[4] ud af de nuværende 25 medlemsstater og associerede Schengenlande fuldført deres overensstemmelsestest som oprindeligt planlagt.

I 2009 inviterede Frontex medlemsstaternes eksperter til Warszawa for at deltage i VIS-relaterede workshopper. Disse workshopper havde deltagelse af repræsentanter for 26 medlemsstater og associerede Schengenlande og havde til formål at bistå med gennemførelsen af VIS ved at fremme delingen af erfaringer mellem medlemsstaterne. Resultaterne af workshopperne, der blev fremlagt på møderne for Venner af VIS samt på det sidste møde for de nationale projektledere i rapporteringsperioden viste, at medlemsstaterne nationalt stadig befinder sig i forskellige faser af projektudviklingen, og de gjorde det muligt at indkredse en række problemer og følge op.

2.5. Ændring af tidsplanen for VIS

Ændringen af tidsplanen for VIS-projektet skyldtes forsinkelser på både centralt og nationalt plan.

Centralt plan

Hvad angår projektet på centralt plan, påbegyndte hovedkontrahenten for udvikling af systemet systemløsningstesten den 20. april 2009. I midten af juni viste en vurdering af resultaterne af systemløsningstesten, at afslutningskriterierne ikke var opfyldt som følge af forskellige tekniske problemer vedrørende funktionelle og ikke-funktionelle aspekter af systemet. Det blev klart, at systemløsningstesten ikke ville være fuldført på det tidspunkt i juli 2009, hvor driftstesten skulle iværksættes. Fasen med systemløsningstesten blev derfor forlænget til udgangen af september 2009. Hovedkontrahenten for udvikling af systemet fastholdt i sin officielle rapport om systemløsningstesten, at afslutningskriterierne var blevet opfyldt, selv om Kommissionen, kvalitetssikringskontrahenten og medlemsstaternes eksperter i den rådgivende testgruppe vurderede, at de ikke var.

I oktober foreslog hovedkontrahenten for udvikling af systemet at gennemføre visse foranstaltninger til afhjælpning af manglerne for derved at opfylde systemets krav til ydeevne og at nedsætte kravene til ydeevne i serviceleveranceaftalen. Medlemsstaterne vurderede konsekvenserne af foranstaltningerne for deres nationale systemer og enedes ved rapporteringsperiodens afslutning om, at hovedkontrahenten skulle gennemføre disse foranstaltninger. Samtidig blev det aftalt at holde foranstaltningerne til afhjælpning af mangler adskilt fra drøftelserne om at sænke kravene i serviceleveranceaftalen. Når foranstaltningerne til afhjælpning af manglerne er gennemført og testet, vil hovedkontrahenten for udvikling af systemet fremsætte forslag til en serviceleveranceaftale. Ved udgangen af rapporteringsperioden var foranstaltningerne til afhjælpning af mangler endnu ikke fuldt ud gennemført og testet.

[4] Liechtenstein havde også fuldført sine overensstemmelsestest rent teknisk, men landet anvender endnu ikke Schengenreglerne.

I mellemtiden fortsatte hovedkontrahenten, mens vedkommende afventede, at medlemsstaternes eksperter skulle acceptere foranstaltningerne til afhjælpning af mangler, sine bestræbelser på at rette op på tekniske spørgsmål, der blokerede, og fremlagde efterfølgende en ny rapport om systemløsningstesten i november. Selv om resultaterne var bedre, var de stadig ikke tilfredsstillende, navnlig hvad angår ydeevnen. Ved udgangen af rapporteringsperioden var afslutningskriterierne for systemløsningstesten stadig ikke opfyldt. Som følge heraf blev hovedkontrahenten pålagt konventionalbøder.

Nationalt plan

Hvad angår projektet på nationalt plan, erfarede Kommissionen i 2009 også, at en af medlemsstaterne kontraktmæssigt havde haft store forsinkelser med udviklingen af sit nationale system og derfor ikke ville være parat til at blive koblet til VIS før udgangen af 2010. Den pågældende medlemsstat har endnu ikke bekræftet sin dato for overens-stemmelsestesten. To andre medlemsstater har haft visse, men mindre betydningsfulde forsinkelser i udviklingen af deres nationale systemer. For at starte driften er det nødvendigt at alle medlemsstater tilkobles VIS. En medlemsstats forsinkelser påvirker derfor straks datoen for opstarten af driften af VIS.

Alle disse problemer havde indflydelse på den planlagte dato for opstarten af driften af VIS. Det blev derfor nødvendigt at udarbejde en ny tidsplan. Hovedelementerne i den nye tidsplan for VIS-masterprojektet blev fremlagt på mødet i SCIFA og på Rådets (retlige og indre anliggender) møde i november og december. Rådet noterede sig den nye tidsplan, ifølge hvilken det centrale system skal være parat i oktober 2010, efter at den foreløbige systemafleveringstest er blevet godkendt. Som følge af de betydelige forsinkelser i en medlemsstat og hovedkontrahentens forsinkelser med systemløsningstesten vil VIS dog ikke kunne påbegynde driften før december 2010.

2.6. Indførelse af VIS på konsulære repræsentationer og ved overgangsstederne ved de ydre grænser

I henhold til den vedtagne visumkodeks skal medlemsstaterne indsamle biometriske identifikatorer, der omfatter et ansigtsbillede og ti fingeraftryk fra visumansøgere, på deres konsulære repræsentationer. I forbindelse med indførelsen af VIS på de konsulære repræsentationer har flere medlemsstater fortsat testningen af optagelsen af biometriske identifikationer til visumansøgninger på en række konsulære repræsentationer. Pilotprojektet for optagelse, lagring og kontrol af biometriske data fra visumansøgere (BIODEV II) fortsatte indtil andet kvartal 2009, og et par af de deltagende medlemsstater fortsatte deres testning af procedurerne for optagelse af fingeraftryk i løbet af 2009 med henblik på at forbedre kvaliteten af fingeraftrykkene.

De hidtidige resultater har vist, at der for at sikre en god kvalitet af visumansøgernes fingeraftryk kræves omfattende uddannelse af personalet, og at registreringen af fingeraftrykkene eventuelt gentages for at mindske fejlprocenten. Medlemsstaterne har allerede indført det nødvendige udstyr på deres konsulære repræsentationer i Nordafrika, således at de kan tage fingeraftryk og fotos af visumansøgere, og de er ved at forberede indsættelsen af dette udstyr i andre regioner.

Der blev i løbet af 2009 ført intense drøftelser i SISVIS-udvalget om, i hvilke regioner udstyret først skulle indsættes. Ifølge VIS-forordningens[5] artikel 48 skal Kommissionen fastsætte, i hvilken rækkefølge VIS skal indføres på de konsulære repræsentationer i forskellige regioner på grundlag af tre kriterier: risikoen for ulovlig indvandring, trusler mod medlemsstaternes indre sikkerhed og den realistiske mulighed for at indsamle biometriske data fra alle lokaliteter i den pågældende region. Efter adskillige måneders drøftelser blev Kommissionens beslutning[6] om fastsættelse af de første regioner, hvor visuminformations-systemet (VIS) sættes i drift, vedtaget den 30. november 2009. Den første region bliver Nordafrika fulgt af Nærøsten og Golfregionen. I hvilke regioner VIS derefter skal indføres vil blev fastsat ved særskilte afgørelser, efter at der er foretaget endnu en evaluering i overensstemmelse med ovennævnte kriterier.

Hvad angår visa udstedt ved den ydre grænse, anses grænseovergangsstederne ved de ydre grænser for at udgøre en særskilt region. Indsamlingen og overførslen af data til VIS fra grænseovergangsstederne vil derfor begynde, så snart medlemsstaterne har meddelt Kommissionen, at de har iværksat de nødvendige tekniske og retlige ordninger til indsamling og overførsel af data til VIS vedrørende alle visumansøgninger, der behandles ved deres egne overgangssteder ved de ydre grænser.

3. PROJEKTFORVALTNING

3.1. Retlig ramme for VIS

De retsinstrumenter, der er nødvendige, inden VIS kan sættes i drift, nemlig ændringerne af Schengengrænsekodeksen[7] og de fælles konsulære instrukser[8], blev vedtaget i februar og offentliggjort i maj 2009. I ændringen af Schengengrænsekodeksen fastsættes det, at det efter 20 dage fra starten af driften af VIS i den første region vil blive obligatorisk at anvende VIS til indrejsekontrol ved de ydre grænser. Anvendelsen af VIS bør medføre en systematisk søgning i VIS med brug af visummærkatens nummer kombineret med kontrol af fingeraftryk. I den treårige overgangsperiode bør det dog være muligt for medlemsstaterne at anvende VIS uden at kontrollere fingeraftryk. Ændringen af de fælles konsulære instrukser var nødvendig for at fastsætte en retlig ramme for indsamlingen af biometriske data, herunder bestemmelser om tilrettelæggelsen af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger. Disse bestemmelser er indarbejdet i visumkodeksen[9], der blev vedtaget i juli, og som ophæver de fælles konsulære instrukser og vil finde anvendelse fra 5. april 2010.

---

5 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 af 9. juli 2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 60).

6 Kommissionens beslutning af 30. november 2009 om fastsættelse af de første regioner, hvor visuminformationssystemet (VIS) sættes i drift (EUT L 23 af 27.1.2010, s. 62).

7 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 81/2009 af 14. januar 2009 om ændring af forordning (EF) nr. 562/2006 med hensyn til anvendelse af visuminformationssystemet (VIS) inden for rammerne af Schengengrænsekodeksen (EUT L 35 af 4.2.2009, s. 56).

8 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 390/2009 af 23. april 2009 om ændring af de fælles konsulære instrukser til de diplomatiske og konsulære repræsentationer med hensyn til indførelse af biometriske identifikatorer, herunder bestemmelser om organisering af modtagelsen og behandlingen af visumansøgninger (EUT L 131 af 28.5.2009, s. 1).

9 Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 810/2009 af 13. juli 2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (EUT L 243 af 15.9.2008, s. 1).

I rapporteringsperioden blev der inden for rammerne af udvalgsproceduren vedtaget adskillige kommissionsbeslutninger vedrørende VIS. Kommissionens beslutning om specifikationerne for VIS Mail[10], der skal erstatte VISION-konsultationsmekanismen, blev vedtaget i maj 2009. Den anden beslutning[11] vedrørende biometriske identifikationer i tilknytning til opløsningen for og brugen af fingeraftryk til biometrisk identifikation og verifikation i VIS og det biometriske matchsystem (BMS) blev vedtaget i oktober 2009. Kommissionens beslutning[12] om fastsættelse af de første regioner, hvor visuminformationssystemet (VIS) sættes i drift, blev vedtaget den 30. november 2009 samtidig med beslutningen om de tekniske gennemførelsesforanstaltninger[13], hvori de forskellige databehandlingsoperationer i VIS fastsættes.

Der mangler endnu at blive vedtaget et retsinstrument vedrørende sikkerheden i forbindelse med VIS. Det vil ske i 2010.

3.2. Kommissionens forvaltning af projektet

3.2.1. Planlægning og budget

De samlede disponible forpligtelsesbevillinger til VIS i 2009 beløb sig til 38,3 mio. EUR. De vigtigste udgiftsposter i 2009 var forberedelsen af de supplerende biometriske identifikatorer, ekstern bistand til projektforvaltning og kvalitetssikring, driftsomkostninger til udviklings- og testfaserne samt ændringer af VIS (hovedsageligt som følge af medlemsstaternes anmodninger om ændringer). Ved udgangen af rapporteringsperioden var der indgået forpligtelser for 74,65 % af de samlede VIS-bevillinger, og 76,53 % af betalingsbevillingerne var blevet betalt. Budgetposten for VIS er 18.02.05.

---

10 Kommissionens beslutning 2009/377/EF af 5. maj 2009 om vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser for den konsultationsmekanisme og de andre procedurer, der er omhandlet i artikel 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen) (EUT L 117 af 12.5.2009, s. 3).

11 Kommissionens beslutning af 9. oktober 2009 om specifikationer for opløsningen for og brugen af fingeraftryk til biometrisk identifikation og verifikation i visuminformationssystemet (EUT L 270 af 15.10.2009, s. 14).

12 Kommissionens beslutning af 30. november 2009 om fastsættelse af de første regioner, hvor visuminformationssystemet (VIS) sættes i drift (EUT L 23 af 27.1.2010. s. 62).

13 Kommissionens beslutning af 30. november 2009 om vedtagelse af tekniske gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at indlæse oplysninger og forbinde ansøgningsdossierer, at få adgang til oplysningerne, at ændre og slette oplysninger og slette oplysninger før tiden og at føre og give adgang til registrene over behandling af oplysninger i visuminformationssystemet (EUT L 315 af 2.12.2009, s. 30).

Forpligtelses- og betalingsbevillinger til VIS i 2009

Disponible forpligtelses-bevillinger	Udnyttet[14]	I alt %	Disponible betalings-bevillinger	Udnyttet	I alt %
38 315 328,00 EUR	***28 601 077,00 EUR***	***74,65 %***	***27 216 095,14 EUR***	***20 828 088,00 EUR***	***76,53 %***

Kommissionen meddelte hovedkontrahenten for udvikling af systemet, at vedkommende ville blive pålagt konventionalbøder fra 15. juni 2009 som følge af sin manglende evne til at gennemføre systemløsningstesten med succes i tide og i henhold til sine kontraktmæssige forpligtelser. Konventionalbøderne har hidtil beløbet sig til 7,6 mio. EUR[15].

3.2.2. Risikoforvaltning

Metoden til forvaltning af risiciene ved projektet blev ændret lidt i løbet af rapporteringsperioden, da der kun blev afholdt tre møder i VIS-projektstyringsgruppen i 2009. Dette forum blev oprindeligt anvendt til at drøfte risici med medlemsstaterne og hovedkontrahenten for udvikling af systemet. Fremgangsmåden med tre særskilte risikologger blev ændret i andet kvartal af rapporteringsperioden, og i stedet skulle Kommissionen hver måned indkredse de vigtigste risici ved projektet og fremlægge dem for medlemsstaterne på de månedlige møder for de nationale projektledere.

I forbindelse med Venner af VIS foreslog det svenske formandskab desuden, at der blev udarbejdet en konsolideret liste over risici. Kommissionen samarbejdede med formandskabet om at indkredse hovedrisiciene og kategorisere dem efter deres indvirkning på projektet. Listen over risici justeres hver måned afhængig af eventuelle ændringer i, hvor alvorlige konsekvenser risiciene vil have for projektet. Der er indkredset en række foranstaltninger i forbindelse med hver risiko for at afbøde dem. Formandskabet redegør derefter for disse risici og de tilsvarende foranstaltninger for medlemsstaterne på møderne i Venner af VIS, hvor de åbent og i fuld gennemsigtighed drøftes.

Kommissionen fører desuden et register på højt plan og følger op på gennemførelsen af foranstaltningerne.

Ved udgangen af 2009 var følgende risici de mest kritiske, der var blevet indkredset: i) af tekniske, retlige eller kontraktmæssige årsager leveres VIS ikke til tiden samt de mulige følger for dets image, ii) problemer med den ressourcemæssige og finansielle planlægning på centralt og nationalt plan som følge af forsinkelser i opstarten af driften af VIS, iii) risiko for ikke at opfylde de oprindelige krav til ydeevne og iv) SIS II-projektets kontraktmæssige indvirkning på VIS. De første tre risici er fortsat stabile, mens størrelsen af den fjerde faldt hen imod rapporteringsperiodens afslutning. Hvad angår alle risici, er der fastsat foranstaltninger til at afbøde dem, og Kommissionen, medlemsstaterne og hovedkontrahenten

---

[14] I det forslag til budget for 2011, som Kommissionen vedtog den 27. april 2010, specificeres det, at den udnyttede andel af forpligtelsesbevillinger er på 37 601 077 EUR i 2009. Som følge af ændringen af datoerne for visse projektaktiviteter, der oprindeligt var planlagt i 2009, var det nødvendigt på forhånd at indgå forpligtelser for 9 000 000 EUR til udnyttelse i 2010.

[15] Indtægtsorden på konventionalbødernes nøjagtige beløb (7 635 000 EUR) blev udstedt den 30. marts 2010.

for udvikling af systemet arbejder tæt sammen om at begrænse virkningerne af disse risici på projektet.

Til trods for Kommissionens afbødende foranstaltninger var det indlysende, at hovedkontrahenten for udvikling ikke ville kunne opfylde de krav til præstationsniveau, der var aftalt. Det kunne derfor forventes, at problemerne i forbindelse med projektets løsningssystem ville fortsætte i 2010.

3.2.3. Projektstyringsgruppen (PMB)

I 2009 mødtes projektstyringsgruppen to gange i begyndelsen af året for at drøfte spørgsmål vedrørende VIS-projektforvaltningen med de projektansvarlige, hovedkontrahenten for udviklingen af systemet og kontrahenten med ansvar for kvalitetssikring samt repræsentanter for det foregående og det næste formandskab for Rådet. Der blev i december afholdt et tredje møde i projektstyringsgruppen mellem hovedkontrahenten og Kommissionen for at drøfte situationen med hensyn til systemløsningstesten, anmodningen om ændring af foranstaltningerne til afhjælpning af mangler, den fremtidige anmodning om at sænke kravene i serviceleveranceaftalen og ændringen af kontrakten, således at den kommer til at omfatte de forberedende aktiviteter vedrørende driftsforvaltningen.

3.3. Venner af VIS

Venner af VIS mødtes ni gange i løbet af rapporteringsperioden – fire gange under det tjekkiske formandskab (2009/I) og fem gange under det svenske formandskab (2009/II). De uformelle møder på højt plan skabte et forum for drøftelser i al gennemsigtighed af VIS-relaterede forhold. Formandskabet satte sammen med Kommissionen og Rådets Generalsekretariat dagsordenen. Blandt emnerne var generelt Kommissionens ajourføring af situationen med hensyn til VIS, den nye rapporteringsmekanisme vedrørende fremskridt på nationalt plan, indførelsen af VIS på konsulære repræsentationer i de første regioner, muligheden for at udvikle en centraliseret informationskampagne, risikostyring og VIS-relaterede workshop arrangeret af Frontex.

I Venner af VIS-gruppen blev der oprettet en ny rapporteringsmekanisme i form af et spørgeskema, der skal anvendes som et redskab til at følge fremskridtene i medlemsstaterne i forbindelse med deres tekniske forberedelser og forberedelserne på de konsulære poster og ved grænserne. Dette redskab erstattede de månedlige statusrapporter, som de nationale VIS-projektledere sædvanligvis udarbejdede. Spørgeskemaet blev hen imod rapporteringsperiodens afslutning opdelt i statiske og tidsrelaterede spørgsmål. Spørgsmålene dækker den generelle tekniske forberedelse vedrørende udviklingen af medlemsstaternes nationale systemer, forberedelserne på de konsulære poster i de første regioner, hvor VIS skal indføres, og ved grænseposterne, hvad angår kontrol af biometriske identifikatorer i VIS. Spørgeskemaet omfattede også mere specifikke spørgsmål vedrørende uddannelse og andre etapemål. Flere medlemsstater gav ikke præcise datoer for, hvornår de ville nå specifikke etapemål, hvilket medførte, at Kommissionen ikke fik et klart overblik over fremskridtene i alle medlemsstater.

Formandskabet og Kommissionen udarbejder hver måned en konsolideret liste over risici forud for mødet, og de nuværende vigtigste ti risici for projektet kategoriseres efter, hvor alvorlige konsekvenser de vil have for projektet.

Tilrettelæggelsen af en centraliseret informationskampagne blev drøftet på møderne i Venner af VIS i første kvartal af 2009. Som følge af forsinkelsen i forhold til den oprindelige tidsplan

for opstarten af driften af VIS og Kommissionens retlige forpligtelse til at informere visumansøgere, jf. visumkodeksen, blev drøftelserne imidlertid udsat.

Der fandt intense drøftelser sted for at afgøre, i hvilke regioner VIS først skal indkøres. Gruppens overvejelser blev medtaget i de forskellige udkast til den relevante beslutning, inden SISVIS-udvalget afgav en positiv udtalelse herom.

4. KONKLUSION

I rapporteringsperioden (januar-december 2009) vedtog Kommissionen fire gennemførelsesforanstaltninger for VIS, herunder beslutningen om fastsættelse af, i hvilke regioner iværksættelsen af driften af VIS først skal ske.

Året var præget af intensiv testning, hvor langt de fleste medlemsstater med held gennemførte deres overensstemmelsestest, hvilket er en forudsætning for at gå videre til den endelige testfase, inden VIS sættes i drift.

På centralt plan gik den tekniske udvikling af VIS i april 2009 ind i den anden af fire testfaser, nemlig systemløsningstesten. I denne fase stødte hovedkontrahenten for udvikling af systemet på en række tekniske problemer af såvel funktionel som ikke-funktionel art, som vedrørte systemets ydeevne.

På nationalt plan rapporterede én medlemsstat om betydelige kontraktuelle problemer med udviklingen af dets nationale system. Disse problemer medfører, at den pågældende medlemsstat ikke vil kunne blive tilkoblet VIS før december 2010.

Rådet (retlige og indre anliggender) fik på sit møde i november 2009 forelagt en ny overordnet tidsplan, i henhold til hvilken det planlægges at tage VIS i brug i december 2010. Alle berørte parter i projektet har på ny bekræftet, at de har til hensigt at arbejde tæt sammen hen imod idriftsættelsen af VIS.

Parallelt hermed informerede Kommissionen regelmæssigt Europa-Parlamentets LIBE-udvalg om udviklingen af og situationen med hensyn til VIS-projektet, og den vil fortsætte med at gøre det fremover.

5. BILAG: VIS-ARBEJDSGRUPPER

5.1. SISVIS-udvalget

Der blev afholdt fem møder i SISVIS-udvalget (VIS-sammensætningen)[16] i 2009, hvorunder fire udkast til Kommissionens beslutninger blev drøftet. Særlig udkastene til Kommissionens beslutninger vedrørende specifikationerne for VIS Mail, fastsættelse af, i hvilke regioner VIS først skal tages i drift, specifikationerne for opløsningen for og brugen af fingeraftryk til biometrisk identifikation og verifikation i VIS samt de tekniske gennemførelses-foranstaltninger blev alle drøftet på disse møder, og der blev stemt herom og afgivet positive

[16] Nedsat ved artikel 51, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1987/2006 af 20. december 2006 om oprettelse, drift og brug af anden generation af Schengeninformationssystemet (SIS II).

udtalelser om dem alle. Udvalget vil fortsat være ansvarligt for at træffe eventuelle resterende VIS-relaterede udvalgsafgørelser i 2010.

5.2. Møder for de nationale VIS-projektledere

I rapporteringsperioden afholdt Kommissionens tjenestegrene elleve ekspertgruppemøder for medlemsstaternes nationale projektledere for at drøfte status over VIS-projektet på centralt plan, detaljerede tekniske spørgsmål, planlægningsspørgsmål, risici og aktiviteter vedrørende det centrale projekt og de nationale projekter.

5.3. Gruppen for forvaltning af ændringer

Gruppen for forvaltning af ændringer, der er en rådgivende arbejdsgruppe under SISVIS-udvalget (VIS-sammensætningen), mødtes kun i januar og marts i 2009. Gruppen fremkom med en række henstillinger vedrørende forvaltningen af VIS' konfigurering i udviklingsfasen, herunder testning, og drøftede desuden anmodninger om ændringer.

5.4. Den rådgivende testgruppe

Den rådgivende testgruppe, der er en rådgivende arbejdsgruppe under SISVIS-udvalget (VIS-sammensætningen), mødtes hyppigt eller afholdt telefonkonferencer i rapporteringsperioden som følge af den intensive testning. Gruppen sikrer, at der anvendes en struktureret procedure for at tage fat på og løse testrelaterede problemer og rådgiver vedrørende gennemførelsen af VIS-testkampagner. Den kommer med anbefalinger om testning af VIS i alle testfaser, særligt når medlemsstaterne deltager direkte.

5.5. VIS Mail-ekspertgruppen

Gruppen mødtes hver måned i rapporteringsperioden med henblik på at støtte gennemførelsen af VIS-kommunikationsmekanismen (VIS Mail).

Der blev gjort betydelige fremskridt i løbet af 2009, hvad angår medlemsstaternes testning og tilkobling til kommunikationsmekanismen. Løsningen med en central Mail Relay-server blev gennemført i løbet af rapporteringsperioden, og medlemmerne af VIS Mail-ekspertgruppen var enige om, at den var blevet testet tilstrækkeligt meget og havde vist sig at være operationel i overensstemmelse med de grundlæggende krav. Hvad angår den nationale gennemførelse, var alle 25 deltagende medlemsstater ved at forberede sig på at fuldføre fase 1 af VIS Mail for sammen at starte med VIS.

Udkastet til Kommissionens beslutning[17] om VIS Mail-specifikationerne blev forelagt SISVIS-udvalget (VIS-sammensætningen) i januar 2009, og udvalget afgav en positiv udtalelse om beslutningen på dette møde. Kommissionen vedtog beslutningen den 5. maj 2009.

Kommissionens og medlemsstaternes arbejde i samarbejde med netværkskontrahenten vedrørende VIS Mail støttes af kontrahenten for støtte og kvalitetssikring.

[17] Kommissionens beslutning af 5. maj 2009 om vedtagelse af gennemførelsesbestemmelser for den konsultationsmekanisme og de andre procedurer, der er omhandlet i artikel 16 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008 om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold (VIS-forordningen).